

107

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ADRIAN ROGOZ

PLANETA MRINA ÎN ALARMĂ

EDITATA
DE REVISTA
ȘTIINȚA
TEHNICĂ

ADRIAN ROGOZ

PLANETA MRINA
ÎN ALARMĂ!

HORIA MATEI

CIUDATUL LAC DIN
VALEA BREBILOR

(sfârșit)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

107

PLANETA MRINA ÎN ALARMĂ!

Observatorul 45 de pe satelitul astronomic era mingi'at de întile raze ale Soarelui, pe cind imensul disc al Vlang Mrinei piera sub orizont.

Vivirix urmărea distraț muzica mecanică a înregistratoarelor automate. Gindurile îi erau absorbite de ciudata descoperire pe care tocmai i-o pricinuisse Vlang Avda, planeta învecinată, cind primi o înștiințare trimisă de Înaltul centru administrativ mrinean.

— Ești convocat miine la Consfătuirea anuală a canalelor.

Vivirix își scutură nemulțumit capul:

— Pînă nu rezolv problema la care lucrez, nu mai pot părăsi observatorul.

— Dar ești delegat la consfătuire din partea sateliților.

— Dezleagă-mă! Știi foarte bine că nu prea mă pricep la canale. Chemați-l pe Spric, directorul cadastrului de pe Prixto.

— Glumești! De 10.000 de ani delegatul sateliților este astronomul Observatorului 45. Cum o să încalcăm tradiția?

— Dragul meu, spuse Vivirix cu reproș în glas. Nu peste multă vreme, va avea loc o nouă „mare opoziție“ a planetei Avda.

— Nu-i nimic dacă vei lipsi o zi.

— Nu o zi, dar fiecare clipă mi-e prețioasă. Dă-ți seama: Vlang Avda se va apropia de Vlang Mrina atît de mult încît, cu noile noastre instrumente, vom putea observa orice obiect care măsoară doar a zecea mîia parte din diametrul unei oaze. Este un prilej nemaipomenit...

— Totuși, e cu neputință să lipsești...

— Ai dreptate, răspunse obosit Vivirix. E cu neputință să lipsesc tocmai acum de la Observatorul 45. Așa că miine, locul meu va rămîne gol. Resemnează-te!

Și, fără să mai aștepte vreun răspuns, Vivirix întrerupse legătura.

Interlocutorul său se simți în același timp minios, descumpănit și uimit. Oare Vivirix înnebunise? se întrebă el. Ce vor zice miine oamenii cînd vor da peste locul cel gol? Doar o singură dată, în toată istoria mrineană, se mai pomenise un asemenea lucru, dar atunci fusese un caz, cum s-ar spune, de forță majoră: astronomul de la Observatorul 45, un savant bătrîn, sucombase în ajunul importantei întruniri. Niciodată însă nu s-a întîmplat ca un delegat viu al sateliților să nu participe la Consfătuirea anuală a canalelor.

Dezamăgirea pe care o provocase era cu atît mai mare cu cît Vivirix putea fi socotit ca unul dintre mrinienii cei mai iubiți și mai de vază.

El era iubit nu numai pentru caracterul său extrem de blajin, pen-

tru munca rodnică și plină de abnegație pusă în slujba științei, ci și pentru că ocupa o funcție privilegiată pe care planeta n-o încredința decît oamenilor cu totul excepționali : era astronomul Observatorului 45.

De 10.000 de ani, de cînd exista o astronomie științifică, acest observator se bucura de un prestigiu nemaipomenit, care, de altfel, avea temeiuri obiective.

Observatorul 45 era consacrat exclusiv cercetărilor efectuate asupra lui Vlang Avda, planeta cea mai apropiată de Vlang Mrina. Or, pentru sufletul și mintea mrinienilor, strălucitorul juceafăr de smarald reprezenta nu numai sediul celor mai enigmatice și tulburătoare probleme, ci cu mult mai mult : de el se legau tradiții pierdute în tenebrele barbariei și cele mai scumpe nădejdi într-o viață mai bună, al cărei simbol emoționant era o cascadă.

Apa ! Ceea ce lipsea bătrinei lor planete și ceea ce, după toate informațiile științei, exista din belșug pe Vlang Avda, Planeta de apă ! Binecuvîntat era uscatul scăldat de unduioasele, dătătoare de viață talazuri ale mărilor, și totuși nici un mrinean n-ar fi îndrăznit să călătorească pînă la fărîrul lor. În Cartea Legilor, statuată de multimilenare experiențe sociale, era cu desăvîrșire interzisă o asemenea aventură.

Se spune că odată, spre sfîrșitul Ereii barbare, cînd mrinienii, în loc să construiască imense canale, se războiau pentru stăpînirea lacurilor și a rezervoarelor, un erou cutezător a ajuns pe Vlang Avda, unde a găsit oceane și cîmpii împădurite. Deși aceasta era desigur doar o legendă (căci, pe vremea aceea, mrinienii n-ar fi avut cum să ajungă efectiv pe altă planetă), ea rămăsese adine săpătă în conștiința generațiilor, deoarece intruchipa un vis din cale afară de frumos.

Urmară milenii tragice, cînd apa devenea tot mai puțnă, iar mrinienii, decimați de sete, se văzură în pragul pieirii. Spectrul morții avu darul să unească popoarele fărîmîtale și asuprite de tirani. Într-o deznădăjduită ardoare, ele se eliberară, iar fîntînile, riurile și apele, cite mai rămăseseră, deveniră un bun al tuturor. Și astfel începu glorioasa Eră a înțelepciunii, care înseamnă o adevărată renaștere pentru întreaga planetă. De atunci primise ea numele de Vlang Mrina — Planeta Păcii.

Uniți, mrinienii porniră să ia cu asalt polii. Știința, descătușată de exploatare, se dezvoltă într-un ritm vertiginos și exclusiv pașnic. Cu ajutorul energiei produse de uriașe heliocentrale, canale nesfîrșite fură brăzdate de-a lungul și de-a latul aridelor țărîmuri. Viața (o viață sobră, laborioasă, concentrată) prinse din nou să pulzeze. Natalitatea crescînd vertiginos și planeta se văzu repopulată. Cu ajutorul astronoavelor, savanții izbutiră să construiască la o distanță de aproape trei raze mriniene o uriașă sferă cosmică, iar după cîteva sute de ani încă una ceva mai mică, dar la o depărtare de șapte raze. Cei doi sateliți artificiali primiră numele de Prixto și Askruk ; pe ei fură înălțate marile edificii astronomice și, printre cele dintii, Observatorul 45.

Fără nici o îndoială că, dacă astronavigația s-ar fi dezvoltat în Era barbariei, destinul ei ar fi luat o altă desfășurare. Acum însă, absorbiți de construirea canalelor, mrinienii erau mulțumiți chiar și cu faptul că rachetele îi pot transporta pe sateliți. Este drept că, la început, după ce analizele spectroscopice i-au încredințat de abundența apei pe Avda, au lansat spre ea mai multe astronave. Din anumite pricini însă (poate din cauza atmosferei avdiene prea dense), solii trimiși nu se mai înapoiară. Doar o singură expediție a reușit să se întoarcă, dato-

rită faptului că șeful acesteia nu se încumetase să coboare pe Avda, mărgininu-se s-o filmeze din afara straturilor ei de aer.

Acest film determină atitudinea pe care o adoptară mrinienii cu privire la planeta învecinată. Ei confirmă cercetările astronomilor: mări și oceane acopereau luceafărul de smarald. Totuși pelicula colorată mai dovedea că Avda se găsește pe treapta cea mai de jos a barbariei, că e locuită de animale înfricoșătoare, că e bintuită de năpraznice uragane și zguduită de explozii vulcanice. De atunci data vesticul edict al Inaltului centru administrativ ca nici un mrinean să nu se aventureze în Avda pînă cînd aceasta nu va da semne că a intrat în istorie, adică într-o eră a păcii și a înțelepciunii.

Motivele invocate erau rezonabile și întemeiate.

„Chiar de-am presupune — arăta, printre altele, edictul pomenit mai sus — că mamiferelor superioare au evoluat pînă la o treaptă umană, pe noi nu ne interesează să intrăm în legătură cu orice fel de ființe gînditoare. Ce s-ar face lumea noastră dacă acele făpturi s-ar afla abia în stadiul «fîntina îmi aparține numai mie»? Dar, după cum au dovedit 130.000 de ani de preistorie mrineană, acest sinistru stadiu generează în mod inexorabil războaie, împilare, suferințe, cruzime. În această situație, oamenii de pe Vlang Avda ar fi mai primejdioși decît virusurile avdiene care ne-ar putea invada, deoarece, spre deosebire de acestea, ei ar avea o conștiință îndreptată spre rău și distrugere.”

În continuare, edictul arăta condițiile în care s-ar fi putut stabili legătura dintre locuitorii celor două planete:

„E fără îndoială că treptat, în decursul timpului, conștiința avdienilor va ajunge la nivelul înțelegerii noastre despre lume, iar societatea lor va cunoaște și ea binefacerile aduse de Era înțelepciunii. Doar atunci vom putea lua contact cu ei, căci doar atunci ei ne vor putea ajuta efectiv, fără să ne temem de o încercare de cucerire.

Pentru ei, dacă au ajuns pe o înaltă treaptă a științei, este relativ simplu să-și dea seama de existența noastră și de gradul nostru de civilizație. Perfecțiunea mrinometrică a rețelei de canale pe care le-am tăiat, nesfîrșitele zone irigate cu vegetație aflate de-a lungul conductelor tubulare, forma și poziția oazelor, impresionanta regularitate cu care se schimbă, în funcție de anotimp, vizibilitatea canalelor — toate acestea reprezintă dovezi indubitabile ale înaintatei și pașnicei noastre tehnici. Studiînd sistemul nostru planetar de irigare, avdienui trebuie să-și dea seama că el este artificial, întrucît nu există forțe naturale care să fi putut sili apele polare provenite din dezgheț să se reverse spre ecuatorul mrinean.

În ceea ce privește observațiile noastre, pînă acum n-am izbutit să constatăm nici un fenomen care să ne încurajeze la stabilirea unei legături cu Vlang Avda. Exploziile înregistrate pe scoarța acestuia pot fi de natură vulcanică sau simple exerciții cu un explozibil fabricat de om. Oricum, nu există încă nici un indiciu al vreunei construcții care să poarte amprenta avdienuilor și, totodată, să fie observabilă de pe o altă planetă.”

Tot în acest istoric edict al Inaltului centru administrativ se stabilea marea însemnătate a Observatorului 45, al cărui conducător trebuia să fie în decursul timpurilor delegat al celor doi sateliți la consfăturile canalelor, întrucît primirea mesajului că Vlang Avda a

intrat în istorie putea constitui și pentru Vlang Mrina o cotitură emoționantă — apropierea de Planeta de Apă.

Așadar, faptul că avdeografului i se atribuia un rol echivalent cu acela al supraveghetorului de canale sau oaze era simbolic și plin de semnificații. Tocmai de aceea atitudinea astronomului stărnise uimire.

*

Înștiințat de toate acestea, Xeinton, marele coordonator al Înaltului centru administrativ, socotea că e necesar să clarifice fără întârziere acest caz.

Vivirix fu chemat la o convorbire în sala fotoliilor TCSF * Conducătorul Observatorului 45 se instalează într-una dintre fotolii, și, după ce apăsă pe câteva butoane ale tabloului de comandă, în jilțul din față apăru în culori și relief imaginea electronică a marelui coordonator mrinean.

Nu ne-am mai văzut de mult! îi spuse zimbându-i prietenos Xeinton.

Pe astronom îl emoționa întotdeauna figura îmbătrinită a ilustrului său profesor: ochii lui blinzi, de o puritate copilărească și de o adincime de înțelept, fața zbîrcită de timp, dar și de răspunderile pe care și le asumase într-una dintre cele mai grele perioade ale planetei lor, părul acela adiat, aducînd a protuberanțe solare — totul impunea respect, admirație, încredere, dragoste, bucuria că natura zămislișe un asemenea om și regretul că nu-l puteai întîlni mai des.

— Da, răspunse intimidat ca în adolescență Vivirix. Nu ne-am mai văzut de la ultima constatare a canalelor.

— Ceea ce înseamnă că la tine totul a mers bine. Vorbesc desigur din punct de vedere administrativ.

Și Vivirix se văzu săgetat de privirea aceea care dezlegase pentru înția oară misterele nucleului atomic.

— Totuși, pentru sufletul unui prieten, este prea rar, reluă fără pic de ironie Xeinton. Iar acum vrei să-mi răpești și prilejul oficial de a te vedea miine.

Vivirix n-avea nici o îndoială că fostul său dascăl era sincer, și tocmai acest lucru îl mișca și-l făcea să nu se simtă la largul său.

— Știi ce însemnătate au căpătat de cîteva decenii marile opoziții cu Vlang Avda, încercă să se apere astronomul.

— Știu, rise Xeinton de stingăcia celui alt. Dar ultima opoziție de acum opt ani era la fel de însemnată și totuși nu te-a făcut să lipsești.

Și iarăși privirea aceea dezlegătoare de taine se ațîntă asupra lui Vivirix. În momentul în care acesta luase hotărîrea să nu meargă la constatarea canalelor, știuse că-l va aștepta o luptă grea, că va fi chemat de Xeinton și că va fi poate pus în situația să-l mintă. Vivirix se simți cuprins de ciudă împotriva lui însuși, căci nu mințise niciodată, și acum va trebui să dezgroape acest uitat și nedemn procedeu al vremilor străvechi și să-l folosească tocmai împotriva omului pe care-l venera. Era însă mai ușor decît să înfrunte întreaga constatare a canalelor.

— Cred că vom descoperi lucruri extraordinare pe Vlang Avda, spuse el ferm și totuși pälînd.

— Sint convins că fără o pricină anumită n-ai încălca milenara noastră tradiție. Cu toate astea, sper că-ți vei face timp să vii miine.

* TCSF: telecromostereofonice (n.a.)

Aparatele tale doar înregistrează și fără tine tot ce vei dori. Apoi știu că ai la dispoziție oameni de ispravă.

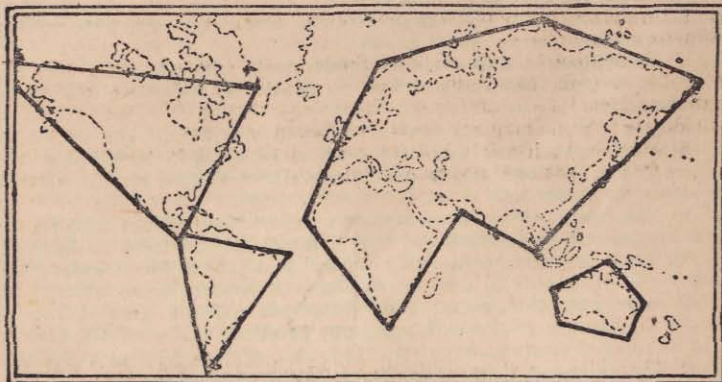
Xeinton ieși ușor din cadrul fotoliului TCSF, schițând gestul de a-i atinge lui Vivirix mâna. Poate că bătrînuș se lăsase minaj de un impuls reflex, dar nu era exclus și faptul că intenționase în felul acesta să dea cuvintelor lui mai multă căldură, un timbru mai apropiat.

— Hai, zi-mi ce s-a nîmplat!

Clipa cea gravă venise: Vivirix trebuia să rostească minciuna. Cîte nopți nu se gîndise el cu teamă și silă la această odioasă clipă! Într-adevăr, conduita lui putea fi socotită cu atît mai reprobabilă cu cît își premeditase mai pe îndelete minciuna. Dar ce altceva ar fi avut de făcut! Ca să-l minți pe genialul savant care, după ce sintetizase descoperirile disparate ale cîtorva generații de atomiști, explorase victorios straniul univers al nucleului reprezenta nu numai o problemă de conștiință, ci și una de inteligență. Era, de altfel, singurul aspect mai amuzant al acestei nefericite povești. Oricum, să încerci a-l păcăli pe acela care păcălise natura, smulgîndu-i vălurile unor taine fundamentale, te putea face să zîmbești. Și Vivirix, luîndu-se după procedeul unor celebri mincinoși din antichitate, își propuse, pentru a-l amăgi pe Xeinton, să spună totuși adevărul, dar un adevăr parțial, cu totul altul decît acela tulburător pe care-l descoperise.

— Ca să înțelegi ce-ți voi spune, începu el cu voce slabă, îngăduie-mi să-ți amintesc pe scurt cîteva elemente esențiale de bioavdeografie.

Și, luînd o lungă vargă metalică, Vivirix se întoarse spre ecranul întunecat dîndărătul său. Atingînd luciul stîclos al ecranului, virful vergii, minuit cu dibăcie, iscă fosforescent contururile planșerei avdiene.

— După cum se vede, continuă Vivirix, solul avdean este distribuit într-un mod neomogen. Între cei doi poli se întinde o imensă platformă continentală ce reprezintă 56% din suprafața uscatului și care, desigur extrem de simplificat, poate fi socotită de forma unui poligon heptagonal. Într-o parte a ei se găsește o mare insulă pentagonală, iar de cealaltă parte, despărțit de apele unui ocean se află un continent

alcătuit din două triunghiuri, care laolaltă însumează mai puțin de jumătate din uriașul relief central.

— Nu înțeleg de ce-mi repeți toate aceste lucruri de mult cunoscute? întrebă cu oarecare nerăbdare Xeinton. Ai descoperit tu ceva care să fi aruncat asupra lor o nouă lumină?

— Da! făcu Vivirix, de astă dată cu toată convingerea. Sînt sigur că, după milenii de așteptare, am primit în sfîrșit cel dintîi mesaj că avdienii și-au început istoria.

— Și în ce constă acest mesaj?

Chipul marelui coordonator devenise deodată grav.

— Vezi, spuse astronomul îndreptîndu-și varga spre planisferă. În ciuda faptului că învelișul apelor reprezintă 70% din întreaga suprafață, planeta învecinată are pe toate continentele numeroase deșerturi: uriașe tărîmuri pustii, deasupra cărora aproape că nu trec norii și care, după cum ne-au dovedit spectroanalizele făcute, sînt constituite din nisipuri de natură silicioasă. Ei bine, de cîțiva ani, în inima aridă a imensului continent heptagonal (și Vivirix descrie un cerc pe hartă) am surprins apariția unei adevărate mări. Acum, cînd ne-am apropiat extrem de mult de Vlang Avda, mi-am putut verifica toate observațiile anterioare: această mare a fost creată o dată pentru totdeauna.

— Și din pricina acestei enigmatice mări te-ai decis să nu vii mîine la constătuirea canalelor? se încruntă Xeinton.

— Desigur că, de cum am observat noua mare, am presupus că ea ar putea fi opera avdienilor în luptă cu natura potrivnică a unor regiuni depărtate de ocean. Prea era ispititoare analogia cu propria noastră istorie. Totuși n-am stăruit pe acest drum, căci îmi lipseau alte dovezi mai concludente. Iată însă că, pe trei dintre peliculele filmelor luate în ultimele zece zile, am dat de ceva nemaipomenit. Pe un vast teren din apropierea mării, am detectat un complex de explozii sau de semnalizări luminoase.

— Semnalizări!? De unde ai dedus tu acest lucru?

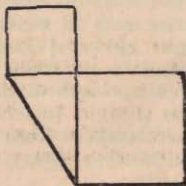
— Îți vei da seama singur îndată. Aceste explozii erau despărțite spațial de distanțe atît de înguste, încît de pe Mrina dădeau iluzia unor linii drepte; iar în timp ele se desfășurau în trei faze.

Și din nou Vivirix își îndreptă varga metalică spre ecran.

— Prima fază: un triunghi dreptunghi:

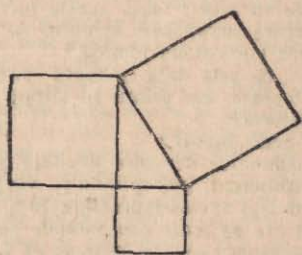

A doua fază: același triunghi, avînd pătratele celor două catete:

În sfârșit, a treia fază: triunghiul, pătratele catetelor și, în plus, pătratul ipotenuzei:

— Teorema lui Xarhitag! murmură tulburat marele coordonator.

— Da, teorema lui Xarhitag. Și atunci mi-am zis că acest mesaj lansat de avdieni din apropierea mării artificiale reprezintă o dovadă a puterii și înțelepciunii lor.

— Iar tu, spuse pe un ton sever Xeinton, ești mai puțin înțelept decît s-ar fi putut crede. Ai uitat de vizitele avdiene de acum cîteva decenii?

Era o întrebare legitimă și stringentă.

Cu o generație în urmă, Lomoxamb, predecesorul lui Vivirix la Observatorul 45, descoperise într-o zi că de pe marea platformă heptagonală izbucnise spre spațiile cosmice un bolid, care în curînd avea să devină un nou satelit al Soarelui. Acest fenomen umpluse de bucurie pe numeroși mrinieni, fiind considerat drept un indiciu că locuitorii planetei învecinate intraseră într-o Eră a rașunii victorioase. Totuși unii se îndoiau de justetea acestei interpretări socotind că bolidul putea fi de origine vulcanică. (Ulterior s-a dovedit că nici un nou vulcan nu erupsese atunci pe Vlang Avda.) Alții contestau în general caracterul pașnic al activității avdienilor.

Cel mai îndrîjit adversar al ipotezei lui Lomoxamb era Mortiflex, un tînăr pasionat de preistoria Vlang Mrinci în așa măsură încît pre-tutindeni începuse a vedea înspăimîntătoarele năluci ale trecutului.

La acea memorabilă sesiune a Consfățuirii canalelor, Mortiflex rezumase opinia pesimiștilor prin această concluzie, tăioasă ca un verdict:

— Așadar, singur te-ai prins, Lomoxamb, în capcana unei dilense: bolidul observat de tine ori este dovedit că Vlang Avda și-a început istoria, ceea ce-i însă contrazis de exploziile primejdioase pe care tot tu le-ai semnalat, ori este o armă sau rezultatul acelor explozii. Oricum ai întoarce lucrurile, nici una dintre alternative nu poate însemna mesajul așteptat de noi.

Și totuși Lomoxamb nu se îndoia că interceptase însuși acel mesaj. Instinctul său de cercetător încercat al cosmosului îi întărea convingerea că nu greșește. Desigur că acest instinct se baza pe anumite dovezi, care însă, din păcate, erau de ordin secundar. Ij lipsea încă proba concretă hotărîtoare, cu ajutorul căreia restul indiciilor să se poată cristaliza în mod necesar și logic. În schimb, avea o nestrămîtată credință în perfectibilitatea accelerată a ființelor gînditoare, și această concepție generoasă și optimistă el o lăsase, ca pe o moștenire spirituală, și discipolului său, Vivirix:

— Cu cât materia înaintează spre formele ei superioare de organizare, cu atât ființele care o întrucoază sînt mai asenvătoare ca formă, iar stădiile civilizațiilor sînt tot mai complexe și se succed în mod ascendent, tot mai vertiginos.

Iată însă că evenimente stranii, derutante au avut în curînd loc și, chiar dacă ele n-au putut să infirme ipoteza lui Lomoxamb, au jucat pentru partizanii lui Mortiflex rolul unor arme precumpnitoare.

La cișiva ani de la observarea primului bolid, o rachetă uriașă s-a îndreptat spre Vlang Mrina și, la zece raze mriniene, și-a schimbat brusc traiectul, devenind un al treilea satelit al planetei gazdă. După opt săptămîni de revoluție în jurul acesteia, la fel de surprinzător ca la venire, bolidul-satelit a deviat de pe drumu-i obișnuit și, zburînd cu o viteză mai mare decît la început, a făcut cale întoarsă.

A trecut un an și jumătate, și o nouă rachetă (de data asta de vreo 200 de ori mai mică decît prima) a fost văzută pornind spre aceeași direcție.

Cu cinci ore înainte ca ea să întretaie orbita Mrinei, o știre trimisă de Observatorul 45 a cutremurat întreaga planetă: pe bordul astronavei avdiene fusese detectată o mare cantitate de elemente radioactive. Pe atunci mrinienii abia își începuseră experiențele asupra energiei gravifice, așa că au fost siliți să asiste neputincioși la înaintarea inexorabilului proiectil. Acesta, spre deosebire de racheta anterioară, nu încercă să se satelizeze, ci, frînîndu-și zborul, își pierdu treptat din altitudine. În momentul în care pătruse în straturile superioare ale atmosferei, dintr-o pricină necunoscută sau datorită unui mecanism declanșator, racheta sări în aer.

Explozia a fost înspăimîntătoare. Buhituri nu se auzică, dar ziua se întunecă fără de veste; apoi, în zona acelei catastrofe stratosferice, se lăsă un amurg sinistru, urmat de furtuni și ploa, și pulberi radioactive căzură peste țărîmurile mriniene. După opinia majorității savanților, fusese o explozie termonucleară. Care îi erau însă cauza și scopul? se întrebau cu toții alarmați. Poate că nu fusese decît un nefericit accident, poate că acela care trimiseseră racheta intenționau să-și vestească astfel puterea dominatoare. Nimeni nu era în măsură să răspundă acestor chinuitoare probleme. Oricum, contactul cu avdienii li s-a părut tuturor din cale afară de primejdios. Pe ordinea de zi a cercetărilor științifice a fost trecută descoperirea mijloacelor de apărare a planetei. Toate eforturile fizicienilor s-au îndreptat către același obiectiv: cum putea fi abătută din cale o astronavă lansată spre Vlang Mrina.

În acea epocă de panică, și-a început glorioasa activitate Xeinton, pe atunci aproape un adolescent. Asemenea unui erou de basme s-a avîntat el asupra balastrului gravific și, într-un termen năitor de scurt, a dezlegat această esențială enigmă a naturii. E posibil că celebritatea lui n-ar fi ajuns atît de rapid recunoscută de întreaga planetă dacă teoria înfricoșător de abstractă pe care o elaborase n-ar fi avut o grandioasă aplicație practică și, în primul rînd, în domeniul apărării Mrinei. Mulțumită noii forțe antigravitaționale cucerite, toate rachetele care au mai dat tircoale planetei au fost prinse ca într-o uriașă plasă nevăzută și aruncate în spațiul cosmic. După cișiva ani, cînd avdienii își vor fi dat seama că eforturile le sînt zadarnice, vizita astronavelor a încetat. Cu toate acestea, oricînd exista primejdia unor noi lansări, cu dezastruoasele lor consecințe.

Vivirix contempla fruntea încrețită a lui Xeinton, ochii săi buni și severi în același timp, ca însăși rațiunea omenească, și se întrebă mirat

și necăjit cum de se încumetase să-l mintă. Da, avea o nemărginită încredere în geniul și înțelepciunea marelui coordonator, era sigur că acesta nu va lua niciodată o hotărâre nedreaptă. Totuși cum ar fi putut să-i spună că în clipa aceea o mie de astronave avdiene zburau spre *Mrina*? Funcția pe care o deținea l-ar fi silit pe *Xeinton* să încunoștințe imediat *Inaltul* pentru administrativ. Și poate că s-ar fi putut ca alarmanta veste să nu fie dată publicității pînă cînd nu era stabilă intenția agresivă a avdienilor; dar a doua zi se întrunea Consătuirea canalelor, și atunci lucrurile s-ar fi aflat imediat, iar o panică nebulă ar fi pus stăpînire pe *mrinieni*. Puteau aparatele lor antigravifice să facă față unei invazii de-o asemenea amploare? Toate resursele de care dispunea planeta ar fi trebuit, în cazul acesta, să fie concentrate în construirea unei gigantice rețele de apărare. Și atunci tăcerea lui *Vivirix* nu era criminală? Dar dacă *Avda* trimește în realitate o solie de recunoaștere și împrietenire, nu erau absurde, ba chiar dăunătoare netaimponențele energii risipite zadarnic de *mrinieni*, panica, ura și întregul cortegiu de instincte stîrnite din negurile uitate ale trecutului?

— Ai uitat de vizitele lor de acum cîteva decenii? își repetă întrebarea *Xeinton*, văzînd că fostul său elev ezită să-i răspundă.

— N-am uitat nimic, zise gînditor *Vivirix*. Părerea mea e însă că avem totuși de-a face cu mesajul unei lumi evoluate.

— *Xarhitag* a trăit cu mult înainte ca planeta noastră să fi intrat în Era înțelepciunii. Transmiterea teoremei lui nu e un argument convingător.

— Ai dreptate. Dar nu m-ai lăsat să termin. Faptul că ne-au semnalizat această teoremă nu înseamnă el însuși nimic. Într-o vreme, chiar noi ne gîndeam să folosim același procedeu pentru a intra în comunicație cu avdienii. Așadar, e vorba de lucrul cel mai simplu prin care își pot manifesta gîndirea logică făpturi despărțite de oceanul cosmic. După ce vom răspunde, fără doar și poate mesajele vor deveni mai ample, mai complicate.

— Iar noi nu vom răspunde pînă nu vom avea certitudinea că și *Avda* a ajuns o planetă a păcii.

— Eu am această certitudine. Ascultă! Pe lingă teorema propriuzisă — care pentru a fi transmisă cu succes a cerut desigur o tehnică excepțională —, avdienii au găsit modalitatea să ne mai spună ceva.

— Ce anume?

— În fiecare fază de care am pomenit, laturile figurilor aveau o anumită culoare: mai întii erau galbene, pe urmă albastre, în sfîrșit, verzi. Aceasta poate să aibă o semnificație pur fizică, arătîndu-ne cum percep avdienii culorile fundamentale și pe cele complementare. Dar poate să semnifice și acest lucru mai profund: „Aridele pustiuri, noi, locuitorii Planetei de Apă, am izbutit să le învingem și să le înlocuim cu o bogată vegetație“.

— Cum rămîne totuși cu vizitele de acum cîteva decenii? făcu împerturbabil *Xeinton*.

Vivirix nu se îndoia că veneratul său prieten era impresionat de cele ce auzise; dar tocmai de aceea își impunea o rece cumpanire. În momentul acela, el devenise judecătorul, înțeleptul, marele coordonator al *Inaltului* consiliu administrativ.

— Chiar și din puținele date pe care le avem pînă acum despre acțiunea avdienilor asupra naturii, putem reconstitui, în linii generale, dezvoltarea lor istorică. Încă din documentele lăsate de *Lomoxamb*, știm că primul bolid care ne-a vizitat, acel uriaș satelit care, la un

moment dat, a pornit-o înapoi spre Avda, fusese lansat de pe vasta platformă continentală ; adică de acolo unde, în zilele noastre, a răsărit marea din apropierea căreia ne-au parvenit semnalele. Iată deci un șir de fenomene care, luate izolat, pot părea misterioase, dar, global, ilustrează aceeași intenție creatoare și pașnică. Pe de altă parte știm, de asemenea, că minuscula rachetă, la a cărei apropiere a izbucnit acea teribilă explozie, fusese lansată de pe unul dintre cele două triunghiuri. Nu e rezonabil deci să presupunem că Vlang Avda era pe atunci împărțită în două tabere ? Alte fapte observate în ultimele decenii vin să confirme această ipoteză. Pe cînd, în spațiul heptagonului, zonele galbene, aride se preschimbă tot mai mult în pete smărăldii, adică sint fertilizate, pe întinsul celor două triunghiuri se remarcă un proces invers, care de abia în ultimul timp a început să fie oprit. Mai mult încă, ineseși calotele polare ale Avdei au scăzut, cedîndu-și tot mai mult locul oceanului sau vegetației.

— Bine, spuse Xeinton, e interesantă concluzia ta. Inșă de unul singur nu voi putea lua vreo decizie în această insensnată problemă. Miine vei veni la consfătuirea canalelor, și cu toții împreună vom vedea ce atitudine trebuie să luăm.

Astronomul pricepu că marele coordonator este neclintit în hotărîrea lui ; mai încercă totuși o ultimă șansă :

— Îndrăznesc să cred că în aceste zile e mai important să supraveghez necontenit cercetările Observatorului 45. Ceea ce aș spune eu la consfătuire vei putea spune în numele meu...

S-ar părea că de abia atunci mintea iscoditoare a lui Xeinton înțelese faptul că Vivirix ascundea ceva. Și din nou înțeleptul deveni om, pentru a reuși să pătrundă în sufletul celuilalt.

— Prietene, îi spuse, ești convins că, dacă există o posibilitate dintr-o mie să intrăm în legătură cu Vlang Avda, eu voi lupta din răspuțeri să n-o pierdem ?

— Sint convins !

— Dar te mai întreb ce te-ai face tu dacă ar exista o posibilitate dintr-o mie ca dorința sinceră pe care o nutrim de a ne împrieteni cu avdienii să se întoarcă dezastruos împotriva noastră înșine ? Ai accepta acest risc ?

Vivirix tăcu : nu se simțea în stare să mintă fățiș.

Bătrînul oftă de parcă lupta cea grea s-ar fi terminat :

— Acum spune-mi toate motivele care te împiedică să vii miine.

*

A doua zi, la deschiderea Consfătuirii anuale a canalelor, marele amfiteatru de granit și acvamarin din capitala oazelor ecuatoriale era înșesat de lume.

Pe un ecran colosal, proiectoare puternice aruncau imaginea mărită de cîteva mii de ori a Vlang Avdei, așa cum era transmisă de uriașul telescop al Observatorului 45.

Conform tradiției, ordinea de zi exactă a dezbaterilor fusese publicată în ajun, și înștiințarea că Vivirix va aduce vești neobișnuite despre Vlang Avda trezise interesul tuturor. Doar copiii prea mici și bolnavii prea grav, din cele cîteva sute de milioane de mrineni, nu asistau în acele momente la lucrările consfătuirii, în sălile TCSF răsbindite de-a lungul și de-a latul planetei sau lingă aparatele amenajate în locuințe, școli, uzine, spitale sau la observatoarele de pe cei doi sateliți.

De fapt, pentru o zi, întreaga activitate umană încetase, sarcinile vitale ale Mrinei fiind încredințate exclusiv automatelor.

Toți delegații canalelor se strinseseră și acum așteptau cuvântul de deschidere al marelui coordonator. Dar acesta, în mod neobișnuit pentru firea lui calmă și stăpinită, părea oarecum enervat. Ce s-o fi întâmplat cu Vivirix? După ce i-a mărturisit faptul să aparatele ultrasensibile ale Observatorului 45 detectaseră lansarea a o nrie de astronave de pe Avda, astronomul i-a făgăduit că va participa la consfătuire pentru a-și expune punctul de vedere în această arzătoare chestiune. Și acum totuși întârzie.

Văzind că nu mai poate prelungi așteptarea, Xeinton chemă, prin micul telefon universal de pe masa prezidențială, Observatorul 45. I se spuse că Vivirix este la marele telescop. Auzi glasul emoționat al avdeografului:

— Iartă-mă, Xeinton. N-am putut veni... Nu-ți pot spune de ce. Deocamdată sint contrariat de anumite constatări. Te rog să deschizi consfătuirea fără mine! Adu la cunoștința delegaților cele discutate de noi ieri. Cum termin, iau și eu cuvântul prin TCSF.

Neliniștea lui Xeinton nu fusese desigur împărtășită de ciudata comportare a lui Vivirix. Cu toate acestea, în momentul solemn în care lucrările consfătuirii canalelor fură începute, locuitorii Vlang Mrinei nu putură găsi pe figura marelui coordonator altceva decît aceeași gravă, bărbătească și profundă expresie pe care i-o cunoșteau parcă dintotdeauna.

Atitudinea lui Xeinton nu voia să ascundă mrinienilor îngrijorarea lui, căci toți bărbații și toate femeile planetei erau convingși că vor afla lucruri ieșite din comun. El voia numai să le inspire încredere, să le comunice acea stare de spirit prielnică acțiunilor hotărâte și lipsite de teamă.

Ca în fiecare an, bilanțul făcut de Xeinton începu cu situația canalelor și a oazelor. Bătrînul vorbea simplu, clar, concis, recurgînd adesea la cifre mai elocvente decît orice comentariu; totodată îi plăcea să contureze rapid, ori de cîte ori se ivea prilejul potrivit, surprinzătoarele, dar fireștile perspective ale vreunei acțiuni obștești. Era un fel de plastică materializare a viitorului, și, în acest cadru, fiecare își înțelegea mai bine îndatoririle pe care marele coordonator nu uita să le precizeze.

„N-avem suficientă apă — spuse el în încheierea acestui capitol din bilanț —, masa planetei noastre e prea mică pentru a reține atmosfera și vaporii de apă, nu se pot forma norii care ar putea păstra căldura venită de la Soare, și astfel temperatura Mrinei scade necontenit, iar clima ei tinde să devină mai aspră. Străbunii noștri au luptat eroic pentru a-i smulge naturii vitrege tot ceea ce aceasta le putea da. Ei au brăzdat cu înverșunare scoarța Mrinei, aducînd lichidul dătător de viață de la rezervorul de gheață al calotelor polare. Dar însuși acest rezervor s-a arătat a fi insuficient.

În ultimul secol am învățat să fabricăm industrial apa sintetică, folosind oxizii aliați în solul mrinean. Va trebui să mărim considerabil aceste uzine, pentru a le înzeci producția în cîțiva ani. E necesar să creăm un uriaș rezervor de apă, un rezervor, ca să spun, așa, nepuizabil și, dacă va fi nevoie, îl vom acoperi cu o vastă boltă de material plastic. Știința noastră are, de asemenea, misiunea să creeze straturi groase de nori, să obțină plante mai viguroase generatoare de oxigen, să sporească rapid densitatea atmosferei mriniene. În ve-

derea realizării acestor obiective, va începe construirea unor gigantice stațiuni gravifice, cu ajutorul cărora, pe zone întinse, gravitatea va crește în mod sensibil..."

În ciuda nerăbdării cu care așteptau știrile privitoare la Vlang Avda, toți cei care-l ascultau pe Xeinton aveau sentimentul încurajator că se găsește într-o lume sigură, familiară, în care, cu toate dificultățile vieții, progresul este inevitabil și viitorul mai bun. Și poate că nelămurita teamă că vor afla vești neplăcute îi făcea să le pară și mai emoționantă expunerea bătrînului savant.

Și iată că deodată acesta le atrase atenția să-și păstreze înțelepciunea demnă de aceia care locuiau Planeta Păcii:

"În ciuda amintirilor legate de vizitele avdienilor, nu trebuie să ne alarmeze faptul că din nou vom primi din partea lor un convoi de rachete. Deocamdată nu putem afirma cu precizie ce intenție mină spre noi cele o mie de astronave. De aceea e necesar să considerăm rapid, dar cumpătat toate posibilitățile ce-ar putea surveni, precum și mijloacele de a le face față. În orice caz, e bine să ne păstrăm calmul și încrederea că, învîndu-ne puterile, vom izbuti să asigurăm existența pașnicului nostru cămin planetar. În curînd, conducătorul Observatorului 45 ne va comunica noi date în legătură cu această problemă. Pînă atunci propun să începăm discuțiile..."

Cînd Vivirix ceru legătura cu micul podium TCSF, înălțat în mijlocul amfiteatrului, se pregătea să-și încheie cuvîntarea un ins ciudat. Deși acesta era instalat într-o stațiune TCSF, tocmai în nordul polar al celeilalte emisfere, iluzia era desăvîrșită. Craniul vorbitorului părea gata să fie înghițit de o caracatiță din pricina faptului că se găsea sub o cască neagră, din care porneau tentaculele mai multor cabluri.

— După cum vă arată aparatul de pe capul meu, sînt un orb-surdo-mut din naștere. Și totuși, datorită atotputernicei științe, eu văd, aud și pot vorbi. Nu vă puteți închipui cu ce sentimente am pătruns pentru înția oară în universul acesta bogat, după ce ani lungi fusesem scufundat în oceanul nopții. Am citit în vechile legende despre o cască în stare să te facă nevăzut. Cască pe care mi-ați dat-o voi, oameni ai științei, pentru a-mi face vizibil universul, este în ochii mei cu mult mai de preț. Am o mare încredere în știință. Ea îmi dă certitudinea că vom găsi posibilitatea să înțieturăm primejdia care ne amenință.

Vivirix era nișcat de cele auzite, dar alte simțămînte mai puternice îl asaltară cînd apăru pe podiumul TCSF înaintea delegaților consfătuirii. O paloare teribilă i se așternuse peste față, buzele îi tremurau ușor, dar în ochi avea scinteierea aceluia aflat înaintea unei lupte supreme.

— Prieteni, porni el cu voce slabă. Totul mi se pare uluitor ca într-un vis. Abia au trecut zece zile de cînd am primit semnalizările transmise de lingă noua mare avdeană, abia s-a scurs o zi de cînd am observat flota celor o mie de astronave în zbor spre noi, că din nou am făcut o surprinzătoare descoperire, pe care trebuie să v-o împărtășesc. Aceste astronave înaintează cu o viteză nemaipomenită: de cel puțin zece ori mai repede decît ultimele rachete avdiene care ne-au vizitat. Este posibil ca în aproximativ douăzeci de zile solii Planetei de Apă să ajungă la noi.

Privirile tuturor se îndreaptă îngrijorate spre marele glob smă-

răldiu care, învăluit de minunatele valuri ale norilor, luneca misterios pe ecran.

— Am convingerea, continuă Vivirix, că și pe Vlang Avda a invins înțelepciunea, dar aceasta n-o pot încă dovedi cu argumente peremptorii. Ce pot face deocamdată este să descopăr cât mai rapid noi date privitoare la intenția cu care au fost lansate rachetele. De pildă, voi încerca să constat dacă pe bordul lor există materiale radioactive. Tot ce vă mai pot spune este următorul lucru: chiar dacă e bine să ne luăm anumite măsuri de apărare, să fim prudenți în folosirea lor. Dacă floa trimisă de avdieni vine cu o solie pașnică, iar noi o distrugem, ei ne vor socoti, pe bună dreptate, niște sălbatici.

În ciuda cuvintelor liniștitoare spuse de Vivirix, toți mrinienii primiră știrea adusă ca pe o mare nenorocire. O tăcere apăsătoare se lăsase în acea clipă peste întreaga planetă. Atunci luă cuvântul Mortiflex:

— Niciodată Vlang Mrina n-a trecut prin momente mai grele, strigă el arătând cu degetul spre imaginea stranie de pe ecran. Sintem amenințați cu distrugerea. Tot ceea ce știm până acum despre Avda e de natură să ne înspăiminte. Mulți dintre noi își mai amintesc ex-piozia termonucleară de acum câteva decenii. Mi se pare că Vivirix a uitat de această explozie.

— Nu, răspunse astronomul, dar ea a fost declanșată de o astro-ravă venită din cele două triunghiuri.

— Iar acum de unde au pornit cele o mie de rachete?

— Din păcate nu pot spune. Au fost lansate dintr-un punct aflat atunci în emisfera nevăzută de noi.

— Dar ori de unde vor fi pornit tot nu înseamnă nimic. Ce cauți ele la noi? Nu le-am chemat.

— Totuși, de zece milenii așteptăm din partea avdienilor un semn că au intrat în Era înțelepciunii.

— O mie de proiectile nu pot reprezenta acest semn.

— Semnalizările însă...

— Nici ele nu-mi spun nimic. Ele pot fi totodată strigătul de luptă al dușmanului care năvălește asupra ta sau, pur și simplu, un viclesug. Se vede că Vivirix, impresurat mereu de stele, a uitat să mai citească istoria oamenilor. De altfel, oricum ar sta lucrurile, trebuie să ne pregătim de apărare. Iată esențialul. Și, după cum vă dați seama, n-avem timp. Propun de aceea concentrarea tuturor forțelor în vederea creării de plase antigravitaționale pe întreaga suprafață a Mrinei și a sateliților. Proiectul propus de Xeinton cred că trebuie să-l aminăm pe anul viitor. Principalul e ca oaspeții noștri nepoștii să nu atingă planeta. N-au decit, dacă vor, să exploreze alte corpuri cerești.

*

Planeta Păcii fu invadată de neliniște. Majoritatea delegaților la consfătuire aprobaseră propunerile lui Mortiflex, și, ca urmare, Mrina deveni peste noapte un uriaș șantier consacrat construirii uzinelor anti-gravifice.

O multiseculară educație reușise să creeze un popor de oameni sănătoși din punct de vedere trupesc și spiritual. Clima aspră menținuse în conștiința lor ascuțimea necesității de a lupta împotriva naturii. Totuși, această înclăstare cu elementele oarbe avea în ea ceva firesc, patetic și foarte uman. Cu totul alta era însă semnificația bătăliei unor ființe gânditoare împotriva unor alte făpturi inezstrate cu gândire. Un Je

mai exista în cazul acesta judecata? Acest război între oameni avea în el amărăciunea acelor năpraznice vremi de mult uitate, cind societatea umană mai era divizată în clase sociale antagonice. Cine erau acei avdieni ce încercau să cotopească o lume care nu le aparținea? Impărați, regi, stăpînitori de fîntini și de mări? Și, deși în general mrinienii își dăruiau toate forțele, de bună voie, aceluiași scop de apărare a planetei, ei făceau acest lucru cu mîhnire: generația lor vedea spulberîndu-se visul într-o Avdă înțeleaptă. La urma urmei, explozia termonucleară de acum, cîteva decenii ar fi putut să însemne un accident; dar năvala a o mie de astronave nu mai era un lucru intim-plător.

În acest timp, Mortiflex, discipolii și partizanii săi parcă fuseseră cuprinși de nebulie. Desigur că, în măsura în care încă nu erau cunoscute intențiile pașnice ale avdienilor, propunerile lui în vederea apărării erau întemeiate. Tocmai de aceea înțeleptul Xeinton nu li se împotrîvise, iar locuitorii Mrinei le aprobaseră. Totuși Mortiflex și ai lui exagerau. Faimosul adversar al lui Lomoxamb trăise o viață întregă din studierea trecutului îndepărtat. Aceasta lăsase urme: chiar fără voia sa căpătase unele apucături arhaice. Pretutîndeni vedea dușmani, comploturi și toate acele situații indisolubil legate de Era războaielor dintre clase. Cum pe Vlang Mrina nu mai existau de milenii condiții pentru asemenea lucruri, bătrînul cărturar se mulțumea să le dezgroape din tomurile colbuite sau să le redea în cărțile de istorie scrise de el însuși. Și acum, deodată, se ivise prilejul să descopere chiar în realitatea contemporană germele trecutului!

Unul dintre emulii lui Mortiflex, un scriitor de altfel talentat, tîpări, a treia zi după Consfătuirea canalelor, o povestire care făcu multă vîlvă. În ea era tocmai vorba despre invadarea Mrinei de către avdieni. Aceștia erau descriși în culorile cele mai înspăimîntătoare, asemenea unor monștri, inzeștrați cu tentacule ucigătoare și cu ochi fioroși. Era clar că imaginația autorului nu era cîtuși de puțin conformă științei, că se înrudea mai de grabă cu fantasticele basme din timpuri imemorabile; apărută însă în acele circumstanțe, cartea avea o influență nefastă asupra anumitor spirite predispuse la spaimile trecutului.

Dupa ce-o citi, Vivirix se înfurie și ceru imediat legătura cu Xeinton. Acesta fu și el de părere că povestirea este absurdă, inutilă și primejdioasă și dădu dispoziții ca în toate oazele să fie discutată problema înfățișării avdienilor. Chiar dacă ei reprezentau o amenințare pentru Mrina, nu erau niște fabuloase plăzmuiri de coșmar care paralizează voința și inteligența; după toate probabilitățile trebuiau să fie niște făpturi gînditoare, cu o gîndire aflată poate într-un stadiu inferior, dar cărora li se putea răspunde cu armele rațiunii. Această măsură fu salutară și avu răsune în mijlocul mrinienilor, totuși în sufletele multora, nălucirea hidoaselor moluște continua să se miște.

Este drept că nenumărați mrinieni asaltau cu întrebări Observatorul 45, interesîndu-se dacă nu fusese descoperit vreun nou indiciu privitor la intențiile avdienilor. Indemnăți de acest interes popular, Vivirix se adresă din nou marelui coordonator.

— Eu nu mă pricep în bioastronomie, îi spuse acesta, iar astrofizica nu știu cum te-ar putea ajuta.

— Totuși trebuie să găsim o soluție. Nu este înțelept să distrugem o mie de astronave avdiene doar din pricina fricii noastre.

— Ai dreptate. Și eu sint frămîntat de această problemă. Decam-

dată, mă străduiesc să instalez în așa fel cîmpurile antigravif ce încît rachetele să fie lansate înapoi pe drumul pe care au venit. Dacă au un motor puternic și combustibil suficient, vor ajunge de unde au plecat.

— Combustibil suficient? Dar un asemenea combustibil nu poate fi decît atomic.

— În general, da.

— Atunci crezi că voi detecta elementele radioactive?

— Tot ce-i posibil.

— Dar atunci ar exista încă un argument nefavorabil...

— Din păcate, așa este! spuse cu tristețe Xeinton. De aceea te sfătuiesc să imaginezi cit mai rapid un mijloc prin care ne-am putea convinge de adevăratele intenții ale avdienilor.

— M-am gîndit să răspundem semnalizărilor primite.

— Nu e o soluție. Cere o cheltuire prea mare de energie, apoi nu avem destul timp să ajungem la un limbaj comun, și, în sfîrșit, doveda de care avem nevoie trebuie să aibă un caracter obiectiv, independent de voința avdienilor. În această privință, Mortiflex are dreptate: dacă ei sînt de rea credință, ar putea încerca să ne păcălească.

*

În seara aceea, scrutînd cu ajutorul ultraradiocaptorului bolta cerească, în căutarea minusculelor dîre care puteau aduce Mrinei o moarte de coșmar sau împlinirea nădejdlor, Vivirix determină locul citorva astronave, apoi puse în funcțiune aparatele automate cu care avea să efectueze delicatele spectroanalize.

De la primele rezultate rămase consternat, Xeinton avusese dreptate: rachetele purtau cu sine elemente radioactive. Așadar...

Noaptea, tîrziu, cînd intră în hamac lingă nevasta lui, Vivirix nu-și putea tăinuî tristețea.

— Ce-l cu tine, dragul meu? îl întrebă îngrijorată Xiriviv.

Ca orice locuitor de pe Mrina, și Xiriviv era preocupată de senzaționalele știri legate de numele soțului ei. Amănuntele însă îi scăpau, deoarece, în ultima vreme, amîndoi fuseseră extrem de ocupați. Xiriviv era conducătoarea Uzinelor de apă sintetică de pe Askruk și Prixto. activitate ce-o obliga să rămînă uneori zile întregi pe celălalt satelit.

— Se întîmplă un lucru paradoxal, răspunse abătut Vivirix. Sînt sigur că am recepționat începutul mesajului pe care-l tot așteptăm de 10.000 de ani. Dar nu pot dovedi. Știi tu ce înseamnă asta?

Xiriviv tăcea, regretînd că nu poate fi de nici un folos.

— Asta înseamnă, reluă Vivirix, că mai tîrziu tot se va dovedi că am avut dreptate, dar atunci va fi prea tîrziu.

Xiriviv se gîndi la copiii lor, și imaginea unor monștri cu tentacule îi răsări în minte. Nu credea în asemenea închipuiri fără noimă, dar posibilitatea unui război între lumii o însălmînta.

Voind să-și stăpînească sentimentele, femeia fu mai aspră decît ar fi trebuit:

— Zici că ești sigur, dar nu poți dovedi. O alăturare de cuvinte mai antiștiințifică nici nu se putea...

— Dacă am fi avut timp suficient înaintea noastră, și dacă n-ar fi existat această funestă psihoză de spaimă stîrnită de Mortiflex, chiar și dovezile mele de pînă acum ar fi fost convingătoare. Dar totul conspiră parcă împotriva mea...

— Te-ai molipsit și tu de la Mortiflex, rîse Xiriviv ca să mai învioroze atmosfera.

Soțul ei însă nu dădu semne că ar fi gustat gluma, căci continuă pe același ton necăjit :

— Fiecare zi aduce noi argumente în favoarea mortiflecșilor. Uite, numai aseară am constatat că astronavele au o încărcătură atomică. Asta poate însemna că sînt dotate cu un motor atomic, dar și că ar putea avea proiectile care să ne distrugă.

— De ce-ar dori avdienii să ne distrugă ?

— Eu nu cred asta, dar iată un lucru ce va alimenta spaima multora.

Tăcură o vreme. Această spaimă, simțea instinctiv Vivirix, se cuibărea și în sufletul femeii sale.

— La urma urmei, mormăi el inciușat, e ceva ce nu înțeleg nici eu. Ce rost au avut avdienii ăștia să ne trimită o mie de nave, înainte de a intra temeinic în comunicație cu noi ! Ce-au avut ei în cap nu-nțeleg !

— Intrebă-i !

— I-aș întreba. Pentru asta însă ne-ar trebui un limbaj comun. Dar și la asta am izbuti să ajungem, dacă am avea timp. Or, și-am mai scous, îmi lipsește timpul.

— Intrebă-i atunci direct !

— Cum adică „direct” ?

— Prin biounde sau nu știu cum s-or mai numi.

— Exclus. În tinerețe am făcut asemenea experiențe, dar fără un rezultat important.

— De ce ? Nu erau destul de sensibile aparatele ?

— Nu aparatele sînt de vină, ci înseși aceste biounde, care nu se pot diferenția din punct de vedere calitativ. Adică un geniu sau un prost, un ins furios sau unul fericit, un om bun, creator, sau un om rău, cu spirit distructiv, pot emite biounde perfect asemănătoare.

— Și totuși Efreix parcă spune că se poate...

— Cine-i Efreix ?

— Un radiobiolog¹ de la Spitalul central de pe Askruk. Știi, era o discuție legată tocmai de astronavele avdiene. Ca pretutindeni, fiecare opta pentru o părere sau alta : pentru Mortiflex sau pentru tine ; iar unii socoteau că fiecare dintre voi are oarecare dreptate pînă la proba contrarie ; de altfel, mi se pare că această opinie o are și Xeinton. Efreix este însă cu totul de părerea ta. Din vorbă în vorbă, un admirator al lui Mortiflex a spus că marele coordonator a cam îmbătrînit. Efreix i-a zis rîzînd că Mortiflex este la fel de bătrîn, dar mai puțin inteligent. „Crezi că se poate cîntări inteligența ?” I-a întrebat celălalt ironic. „Cu cîntarul nu”, i-a răspuns radiobiologul. „Dar cu aparatele mele mă incumet”. Apoi ne-a asigurat că, oricînd, cu ajutorul unor radiații cerebrale (nu mai țîn minte cum le numea), ar putea pe întuneric să-l deosebească pe Xeinton de Mortiflex. Nu crezi că te-ar putea ajuta și pe tine ?

— Știi eu !? Miine voi vorbi cu Efreix.

Și conducătorul Observatorului 45 adormi, gîndindu-se la casca

¹ Radiobiologia se ocupă cu studiul radiațiilor, al curenților și al undelor emise de substanța vie, în raport cu particularitățile ei de structură și funcție (n.r.).

miraculoasă a orb-surdo-mutului de pe podiumul TCSF al marii săli de granit și acvamarin.

*

Vivirix se duse pe satelitul Askruk pentru a se întâlni cu rad.-biologul, dar și pentru a se supune unui scurt tratament cu unde regeneratoare ale țesuturilor. Ultimile săptămâni îl surmenaseră serios.

Efreix era un bărbat cam de-o vîrstă cu astronomul, simpatic, comunicativ și îndatorat.

— La țanc ai venit! îi spuse lui Vivirix de cum află ce-l adusese.

— Vrei să spui că te gîndeai la mine?

— Mai mult încă, voiam să te vizitez și să-ți propun exact același lucru. Riseră bucuroși de această coincidență.

— Așadar, se interesă astronomul, mai există și alte radiații cerebrale în afara bioundelor?

— Cred că ești de acord că materia este inepuizabilă.

— Desigur.

— Cu atît mai mult e substanța vie. În afara bioundelor cunoșcute de mult și care, cînd sînt culese din creier, se înscriu sub forma de electroencefalogramă, substanța vie — și în special creierul — emite o infinitate de radiații, generate fie de procesele metabolice, fie de transformările energetice care au loc în celula nervoasă, fie de intrarea în funcție a anumitor zone corticale de celule. Din această bogată paletă de radiații, radiobiologia a și reușit să înregistreze o serie cu ajutorul unor radiocaptatoare și radioamplificatoare uriașe pentru înregistrarea microundelor și a microradiațiilor; pe noi însă ne interesează acum acelea al căror specific este în raport cu conținutul gîndirii. Astfel, determinînd unele caracteristici ale acestor radiații (viteza de pătrundere, intensitatea, frecvența), putem studia unele tendințe, unele aspecte principale ale gîndirii.

— Foarte interesant! Și chiar crezi că în creierul lui Xeinton există radiații pe care nu le are Mortiflex?

— Nu cred, sînt sigur. Privește aceste hărți spațiale de diferite activități cerebrale.

Și înaintea lui Vivirix se înfățișă un complex mirific de linii multicolore, care îi părură frumoase, dar de loc inteligibile.

— Uite aici hărțile întocmite pentru Lomoxamb. În transcrierea aparatului noastre, unele unde, în raport cu caracterele lor fizice, capătă diferite culori pe ecranul bioelectroradioencefalografului. Acest aparat înregistrează simultan multitudinea de curenți, unde, radiații ale creierului uman. Undele transcrise în culoarea violet sînt specifice pentru un creier extrem de evoluat, cu o dezvoltare neobișnuită a scoarței emisferelor cerebrale, cu o profundă activitate constructivă, logică, pașnică, adaptată intereselor umanității. Aceste unde violete, pe care le numim U. I. — unde ale înțelepciunii —, sînt specifice erei noastre.

— Și tragi nădejdea că vom putea recepționa aceste unde de la depărtarea la care se află Avda de noi?

— Teoretic nu este imposibil, întrucît ele sînt foarte penetrante. Practic, această problemă mă depășește.

— Eu știu însă pe cineva care ne va ajuta.

Marele coordonator discută cu cei doi savanți prin intermediul TCSF-ului. După ce-i ascultă cu atenție, le spuse:

— Am impresia că pe calea propusă de voi vom izbuti să rezolvăm această enigmă. Metoda nu va fi prea complicată și, în cîteva zile,

s-ar putea să obținem rezultatele dorite. La marele radiotelescop de pe Prio, vom monta un bioelectroradiocencefalograf cosmic cu o amplificare gigantică, în stare să capteze și să transcrie biunde venite din univers, iar cu ajutorul unui receptor special pentru undele I, vom căuta să le prindem pe acelea emise de avdieni, dacă, bineînțeles, au ce emite.

În zilele care urmară, satelitul astronomic fu în fierbere. Ingineri în electrotehnică și electronică, secundați de o mulțime de ajutoare, reutilau radiotelescopul în vederea detectării prețioaselor U.I. Pentru Vivirix era o mare bucurie gândul că va reuși să-și dea seama din timp de intenția cu care fuseseră lansate spre ei astronavele avdiene.

Mai rămăneau pînă la sosirea lor 15 zile, cînd o nouă descoperire strecură în sufletele mriinienilor alte neliniști. Vivirix constatase că o sută de astronave, distanțindu-se de celelalte nouă sute, se apropiau de Vlang Mrina cu o viteză atît de considerabilă, încît aveau să atingă atmosfera planetei doar în cinci zile.

Pentru toți, această vijelioasă avangardă a flotei de rachete avdiene constituia nu numai o surpriză, ci și un semn îngrijorător. Chiar și Vivirix se întrebă acum deconcertat ce urmăreau avdienii cu această manevră. Era o sîdare aruncată aceluia care se pregătiseră să facă față la o mie de astronave? Era un vicleșug prin care încercau să sondeze frontul inamic? Sau pur și simplu voiau ceva ce mriinienii nu puteau înțelege?

Oricît de ciudat ar părea, acela pe care-l bucură cel mai mult această veste era tocmai Mortiflex. Bătrînul se erijase într-un fel de general suprem al inexistentei armate mriinene, controla buna desfășurare a lucrărilor și circula pretutîndeni cu vigoarea unui tînăr.

— Ți-ai găsit în sfîrșit meseria! îi apostrofa zîbind Xeinton, de cite ori îl vedea.

Ei bine, „generalul“ Mortiflex socotea că cele o sută de rachete avdiene sînt binevenite. Și n-au decît să vină mereu în cete de cite o sută. Mai ușor le vor învinge.

În acest timp, instalarea uriașului amplificator fusese terminată, și ultimele pregătiri erau făcute pentru marea probă. Marele coordonator era neliniștit de spiritul războinic care se trezise tardiv în Mortiflex și zorea cît putea începerea experienței cu undele I.

Pînă la sosirea primului eșalon de astronave nu mai rămăsese decît o singură zi. În dimineața aceea, în sala de comandă a superradiotelescopului de pe Prio luaseră loc Xeinton, Vivirix și Efreix.

Astronomul îndreptă formidabila cupolă metalică spre luceafărul pîlpîind în luminile zorilor. În inima acelei oglinzi de rețele se concentra un punct de pe suprafața Planetei de Apă. Vivirix alese o regiune din apropierea mării artificiale. „De acolo — gîndea el — mi-au trimis avdienii primele semnale; pe ei îi voi cerceta mai întii.“

Pe marele ecran al receptorului se aprinseseră lumini de toate culorile. Era încă un amestec nedeslușit de felurite unde, dintre care filtre speciale aveau să aleagă numai radiațiile care demonstrează o dezvoltare excepțională a scoarței cerebrale, a activității nervoase superioare, a gîndirii creatoare, pașnice, adecvate umanității.

În acel moment, în cabină sună strident alarma.

La TCSF apăru chipul furibund al lui Mortiflex:

— Astronavele avdiene se apropie de Mrina. În citeva minute vor intra în cîmpul nostru antigravific.

— Vin îndată ! îi spuse Xeinton.

Înainte de a pleca, marele coordonator îl rugă pe Vivirix :

— Ține legătura permanentă cu înaltul centru administrativ. Cum afli ceva, comunică-mi. Vă urez succes !

*

În spațiile stratosferei mriniene începuse o luptă între două forțe nevăzute.

În clipa în care pătrunseră în plasa anti-gravitațională întinsă în calea lor, cele o sută de rachete își frînă brusc mersul, după cum un obiect își încetinește căderea atunci când trece din aer în apă. Dar aceasta nu e decât o imagine a unei realități de cu totul altă natură.

„Ce s-o fi întâmplat cu oamenii din astronave ?” se întrebă Xeinton, care urmărea prin locator direle bățălei. „Desigur că au pierit.”

Și o umbră de regret îi învălui ochii.

Aparatele arătau că bolizii metalici, care străbătuseră victorioase hăurile cosmice, zăceau acum inerți în plasele anti-gravifice, ca niște pești trași la mal de un năvod.

— Am învins ! strigă Mortiflex.

Marele coordonator îl privi. Pe fruntea „generalului” răsăriseră broboane de sudoare, fața îi era încă încordată, dar în ochi nu-i citi bucuria unui adevărat învingător.

— Totuși înăuntru au fost oameni ! șopti el abia perceptibil.

— Și mai mult, îi spuse Xeinton. Nici nu știm încă dacă au venit cu un gând rău.

Spre stupefarea amindurora, aparatele prinseră deodată a se agita. Ca un vînat care înainte de a fi doborât mai zvicnește o dată, energia astronavetelor nu fusese, pesemne, cu totul înfrîntă. Sau poate că, apărați de puternice cîmpuri magnetice, avdicii din interiorul navetelor încercau să răzbată prin plasele în care căzuseră.

Și din nou acea trîntă invizibilă se încinse în înaltele părți ale atmosferei mriniene.

Cîmpul anti-gravific al plaselor fu mărit la maximum. De astă dată, rachetele nu vor mai fi oprite, ci literalmente vor fi proiectate, prin genunea siderală, înapoi.

Dar, spre spaima lui Mortiflex și profunda uimire a lui Xeinton, astronavele străbătură vastul zid anti-gravific, cu aceeași ușurință cu care o bucată de plumb trece prin untdelemn.

Forța lor fusese deci colosală. De acum înainte nimic nu le va mai putea opri.

*

De parcă și-ar fi bătut joc de toate presupunerile mrinienilor, cele o sută de astronave porniră spre capitala oazelor ecuatoriale și, în apropierea acesteia, coborîră cu viteză redusă pînă atinseră solul planetei.

O mulțime de îngrijitori de oaze, care nu se aflau departe de acolo, alergară să aducă înaltului centru administrativ această știre.

Partizanii lui Mortiflex, mai ales aceia care răspindiseră povestea monștrilor cu tentacule, fură cuprinși de groază la gîndul că s-ar putea întîlni cu propriile lor scornituri, devenite aievea. Majoritatea mrinienilor auzise despre victoria astronavetelor și despre ciudata lor coborire tocmai în dreptul capitalei. Ființele care sînt în stare de asemenea isprăvi nu pot fi niște fiare, își spuneau ei cu înțelepciunea adînc înrădăcinată în firea lor.

Înainte de a lua vreo hotărâre, marele coordonator luă legătura cu Vivirix.

Acesta îi spuse cu vocea gîtuită de emoție :

— Dragul meu Xeinton, îți mulțumesc. Am descoperit că Avda a intrat în Era înțelepciunii... Chiar și cele două triunghiuri...

— Bine! Foarte bine! îi răspunse bătrînul savant, Nici nu s-ar fi putut altfel. Și acum să mergem în întîmpinarea oaspeților noștri. Ajuși în fața uriașilor bolizi, se opriră.

Deși nu le mai era teamă, totuși o neliniște curioasă pusese stăpînire pe ei. De ce nu ieșea nici un avdean dinăuntru! astronavelor ?

O mare de oameni se strînsese din toate oazele învecinate. Scena era transmisă prin toate posturile de TCSF. Planeta aștepta înfrigurată să vadă cum se va desfășura patetica înfiltrare dintre reprezentanții a două lumi.

La o oră de la amninizarea rachetelor, ușile acestora se deschiseră, scări suplă și rezistente, dintr-un ciudaț material plastic, fură aruncate, și pe ele coborîră niște ciudate animale metalice.

O clipă, mrinienii crezură că se află înaintea unor făpturi îmbrăcate în scafandre, dar îndată își dădură seama că era vorba doar de imitații de oameni, de roboți.

Din fiecare aeronavă ieșiră trei asemenea automate. Cînd fură cu toții afară, se aliniară cumînți și rămaseră așa o vreme, ca pentru a se lăsa contemplați în voie.

Mrinienii erau incintați de aceste simpatice mecanisme, dar nu-și ascundeau deziluzia că ele formau singurii lor vizitatori.

În curînd însă avură de ce să rămînă uluiți.

În cea mai curată limbă mrineană, unul dintre roboți se adresă mulțimii :

— Vă salut, dragi mrinieni, în numele acelora care ne-au construit, locuitorii de pe Vlang Avda !

E lesne de priceput că înaintea acestei minunății, chiar înțelepții mrinieni izbucniră în cele mai entuziaste aclamații.

EPILOG

Acesta este reportajul pe care l-am scris în săptămînile care au urmat. Sînt un cetățean al planetei comuniste terestre, al misterioasei Vlang Avda, și am făcut parte din marea expediție trimisă în scopul explorării planetei Marte.

Multe lucruri ne-au uimît și am admirat la acești bravi marțieni. În primul rînd, eroismul cu care au luptat împotriva naturii. Apoi blîndețea și înțelepciunea lor milenară. Dar și ei au cîte ceva de învățat de la noi. Între altele, felul în care le-am descoperit de la distanță secretul graiului lor.

Lucrul acesta s-a petrecut cu mai mulți ani în urmă și, pentru cei care nu-l cunosc, merită să fie povestit.

Abia începuse Era luminii revărsate, după cum botezase cunoscutul poet chinez omenirea terestră intrată în comunism. Pretutîndeni, pacea fecunditoare, justiția socială, întrarișata libertate a ideilor dăduseră un nemaipomenit îmbold culturii materiale și spirituale. Probleme cu neputință sau greu de conceput, pe vremea cînd un mănunchi de regi ai finanței puneau întregul Pămînt în primejdia unui război distrugător, deveneau acum actuale, necesare.

Știința, tehnica, economia se dezvoltau în progresie geometrică.

Și, spre deosebire de mincinoasele și pesimistele prorocii ale lui Malthus, locuitorii Planetei de Apă simțeau că sînt prea pușini în cosmos pentru puterea, bogăția și plînatatea vieții lor. Aveau nevoie să dăruiască și altora o parte din înțelepciunea și fericirea pe care o dobîndiseră. De altfel, o dată cu risipirea prejudecăților și a superstițiilor, setea de cunoaștere a umanității sporî și ea extrem de mult.

Cu ajutorul citorva radiotelescoape, de dimensiunea unor mici țări de odinioară, străfundurile neîarmurite ale Universului fură scrutate cu mult mai mare atenție decît se făcuse pînă atunci. Oamenii Terrei voiau să exploreze ei înșiși genunea cosmică, și pentru aceasta puteau întreprinde acum pregătiri de proporții planetare.

Nave atomice au fost construite, și viteza acestora urma să crească vertiginos în momentul în care avea să fie dezlegat misterul care învăluisse fenomenele gravitaționale.

Era deci în acea epocă de pregătire a marilor călătorii. Tocmai pe atunci fuseseră recepționate primele imagini televideofonice emise de posturile marțiene. Ziarele și revistele de pe întreg Pămîntul publicau clișee după aceste stranii mesaje involuntare venite de pe planeta portocalie. Și iată că un tînăr rus, în vîrstă de 16 ani, și-a pus în minte descifrarea limbii vorbite de marșieni. A fost o faptă de geniu, demnă să stea alături de aceea întreprinsă de Champollion, care, cel dintîi, făcuse hieroglifele egiptene „să vorbească”. Comparînd, cu o răbdare extraordinară, zeci de mii de imagini cu respectivele bande sonore (în rarele cazuri în care acestea existau), tînărul nostru izbuti, după aproape zece ani de muncă, să întocmească un dicționar de termeni marșieni cu semnificația lor terestră. Este drept că acest vocabular era destul de sumar (număra doar cîteva sute de cuvinte), dar pentru cel dintîi contract cu marșienii nici nu trebuia mai mult...

*

La cîteva zile după sosirea avangărzii noastre alcătuite din roboți, „am descălecat” și noi pe Marte.

Am staț o scurtă perioadă în carantină, adică am trimis cîteva oameni care să efectueze cercetări asupra condițiilor de viață, și abia apoi am ieșit cu toții din birlogurile noastre cosmice. De fapt, „am ieșit” este doar un fel de a spune, deoarece am ieșit tot îmbrăcați în scafandre. Pentru noi, pămîntenii, atmosfera de acolo nu era respirabilă.

Aceasta nu ne-a împiedicat să ne împrietenim rapid cu înțeleptele noastre gazde.

Reportajul de față l-am scris în răstimpul în care am fost oaspele lui Vivirix. Cele cîteva sute de cuvinte marțiene pe care le învățasem acasă mi-au fost de mare folos. Foarte curînd mi-am triplăț numărul lor, deoarece graiul unic, pe care umanitatea de pe Vlang Mrina îl șlefuisese timp de mai multe milenii, căpătase o structură extrem de logică și lesne de înțeles.

În legătură cu aceasta, Vivirix a fost foarte mirat cînd i-am spus că Vlang Mrina, adică Planeta Păcii, era numită de noi Marte sau Ares, cum îl botezaseră anticii greci sau romani pe zeul războiului.

Și acum să scriu ceva despre felul în care au primiț mrinienii mesajul nostru. Pur și simplu nu l-au crezut.

Iată cum a decurs această primă „afacere” interplanetară. Îi spun astfel, după felul glumeț cum o numea Higden, inginerul american, coautor la planul internațional de topire a calotelor polare terestre.

Aici trebuie să fac o paranteză. Cînd a fost proiectat acest plan

s-a văzut că, prin topirea eternelor ghețuri de la poli, scoarța terestră va primi un excedent de apă care va pune în primejdie de inundare mari întinderi din litoralul continentelor. Tocmai pe atunci devenise de actualitate și zborul în Marte.

Higden avu atunci o idee curat americanăască.

— Ce-ai fi, rise el, să le „vîndem” marțienilor surplusul nostru de apă. Tot au ei nevoie de acest articol.

Și astfel se născu ideea primului contract comunist interplanetar, iar expresia arhaică de „business” sublinia și mai elocvent deosebirea fundamentală dintre concepția despre viață pe care au avut-o clasele exploatare, dispărute pentru totdeauna, și aceea a clasei muncitoare, ajunsă să conducă destinele lumii. Și cu aceasta închid paranteza.

Intilnirea noastră oficială cu mrinienii avu loc în marea sală de granit și acvamarin. După introducerile de rigoare, marele coordonator luă cuvîntul:

— Dragi prieteni avdieni, mi-ați spus că astăzi ne veți face o comunicare importantă și ne veți face cunoscut mesajul vostru. Vă ascultăm.

Reprezentantul nostru era bătrînul Alioșa Verpanov, primul nostru dascăl de mrineană, descoperitorul terestru al acestei limbi.

Verpanov vorbea și era evident că pronunța cuvintele mriniene cu voluptate, cu emoție, fericit:

— Planeta de Apă ne-a trimis la voi ca să vă dovedească faptul că-și merită numele.

— Nu-nțeleg ce vrei să spui, făcu nedumerit Xeinton.

— Vrem să vă dăm apă! Jumătate din astronavele noastre au adus special pentru acest scop o probă din lichidul care vă lipsește. Dacă socotiți că vă place apa noastră, vă putem transporta o mare.

Mulțimea din amfiteatru fremătă ca undele oceanului atinse de alizeu.

— Și crezi că este posibil? întrebă prudent marele coordonator.

— Și de ce ne dați nouă apa voastră? se interesă bănuitor Mortiflex, care vedea pretutindeni rămășițe ale epocilor arhaice.

— Vrem să vă dăm apa noastră, în primul rînd, pentru că vă lipsește vouă, iar apoi pentru că nouă ne-ai prisosi atunci cînd vom încerca să topim calotele polare. În ceea ce privește problema dacă e posibilă realizarea acestui serviciu pe care ni-l vom face reciproc, dau cuvîntul prietenului meu, Higden.

— E posibil! strigă inginerul ridicîndu-se. În comunism tot ceea ce e înobilează lumea e posibil.

Apoi, pe tonul cel mai cenușiu, pronunță aceste socoteli care aveau să uluiască pe toți cei de față:

— Noi sîntem în măsură să vă furnizăm un volum de apă egal cu 810 trilioane de metri cubi, adică o mare adîncă de zece metri, dar cu o suprafață de 9.000 de kilometri pătrați, cît a Oceanului Atlantic împreună cu Marea Mediterană sau cît 54% din întreaga suprafață a planetei voastre.

O tăcere copleșitoare se lăsă peste uriașul amfiteatru.

— Și cum crezi că veți reuși să cărați un ocean prin cosmos? se auzi vocea lui Mortiflex.

— Practic, acest transport îl văd în felul următor. Ei va fi început în momentul în care vom pune la punct rachetele noastre fotonice, a căror viteză este apropiată de aceea a luminii. (Aceasta se va întîmpla la începutul anului viitor.) Pentru realizarea acestui plan vor

fi necesare 1.000.000 de astronave-cisternă cu o capacitate de cife 10.000 de metri cubi. Trei sterturi din acestea le vom construi noi, iar restul le veți face voi înșivă, cu ajutorul proiectelor noastre. Datorită vitezei lor atit de mari, aceste rachete vor ajunge de la Pământ la Vlang Mrina în mai puțin de 4 minute, în cazul marilor opoziții mri-niene (cînd distanța dintre noi e de 56.000.000 de kilometri), și în 23 de minute în cazul depărtării maxime de 401.000.000 de kilometri. Nu vom face o medie între aceste cifre, ci vom lua 30 de minute pentru fiecare transport, deci o oră pentru drumul dus și întors. Desigur că pentru buna desfășurare a lucrurilor va fi nevoie de cîțiva ani pregătitori, atit pentru excavarea albiei în care va fi creată noua mare, cît și pentru desăvîrșita automatizare a operațiilor de încărcare, descărcare. De acum înainte, socotelile sînt simple. Într-un an terestru¹, o aeronavă-cisternă poate efectua 8.640 de drumuri complete. Asta înseamnă că 1.000.000 de astronave pot transporta în aceeași perioadă 86,4 trilioane de metri cubi de apă. În consecință, planul nostru poate fi înfăptuit în mai puțin de un deceniu.

Astăzi, după douăzeci de ani de la epocala călătorie, mă plimb alături de Vivirix și de buna lui soție Xiriviv pe tărîmul Oceanului Uman. Dintre toate planetele pe care le-am vizitat pe o rază de un parsec de Pământ, Vlang Mrina îmi place totuși cel mai mult. Poate fiindcă de ea este legată tinerețea mea; sau poate fiindcă, după Pământul meu natal, ea este într-adevăr cea mai frumoasă.

Bătrînul Vivirix îl ia de braț pe bătrînul său prieten terestru și, cu o voce tainică, spune:

— Hai să urcăm treptele cheiului!

Îl urmez docil. Simț că-mi pregătește o surpriză.

Cînd am ajuns la capătul urcușului nostru ne-am găsit pe o imensă platformă. Dincolo de ea se întindeau cîmpiile rodnice, iar departe începeau munții.

— Privește!

Mă uitai și mă podidiri lacrimile. Munții aveau figuri omenști.

— Lomoxamb... Xeinton... Verpanov... Higden..., murmurai eu.

Toți patru muriseră. Toți patru luptaseră pentru aceeași prietenie între lumi, și acum erau împreună.

— Ei ne-au ajutat să ne apropiem de voi. Datorită lor avem astăzi un ocean mrianean. Le sîntem recunoscători. Fiecare dintre ei este astăzi pentru noi un munte.

SFIRȘIT

Consultant științific: conf. dr. I. FONI

★

Coperta desen: DUMITRU IONESCU

---

¹ Anul marșian e de 1,88 de ori mai mare, avînd 687 de zile terestre (n. a.).

CIUDATUL LAC DIN VALEA BREBILOR

(Continuare din numărul trecut)

— E destul de simplu, interveni Stela Șoimu. Nikitin arată, în scrisoarea lui, că lumina meteoritului era însoțită de o coadă avînd o culoare roșiatică, ceea ce l-a făcut să presupună, pe bună dreptate, că în compoziția lui intrau părți dense de metale grele. Savantul rus n-a putut merge mai departe cu concluziile lui, deoarece stadiul din acea vreme al științei nu îi permitea. Într-o schiță, pe care a anexat-o scriorii, colaboratorul său din Pulkovo a desenat liniile spectrale ale meteoritului nostru așa cum le-a observat prin aparatul construit de opticianul Merz. Aceste linii sînt din așa-zisa serie spectrală M, care începe cu elementul avînd numărul de ordine 79, adică aurul, și continuă cuprinzînd elementele cele mai grele ale sistemului periodic. Din schița întocmită la Pulkovo, nu ne-am putut da seama despre ce elemente este vorba, dar era limpede pentru noi că meteoritul conține cele mai grele elemente și că este posibil ca unele dintre ele să fie radioactive.

— Aceasta corespunde, spuse și geologul, unei teorii pe care am expus-o într-o lucrare din tinerețe. Asupra meteoriților există două ipoteze principale. Una dintre ele pune originea lor în legătură cu asteroizii; cu alte cuvinte, meteoriții ar fi fragmente ale unei planete pe care o catastrofă siderală a sfărîmat-o în mii și mii de bucăți. Cea-laltă ipoteză se bazează pe legătura dintre natura cometelor și a meteoriților; orbitele meteoriților din așa-zisele „ploi de meteoriți“ — care au loc de obicei la începutul lunii august și în noiembrie — coincid cu unele orbite urmate de comete; cu alte cuvinte, meteoriții sînt fragmente de cometă, adică de material cosmic provenit în mare parte din nebuloase exterioare sistemului nostru solar.

— Aceasta explică faptul că meteoritul nostru conține un procent ridicat de materie radioactivă? întrebă Paul Coman.

— Evident! Acțiunea perturbatoare a unor astre poate produce sfărîmarea cometelor, presărînd pe orbitele lor fragmente meteorice; acestea, pătrunzînd în cîmpul de atracție al pămîntului, devin meteoriți. În afară de aceasta, întrucît s-a stabilit că meteoriții ne pot

aduce orice element existent în Univers, nu există nici un motiv ca ei să nu conțină și elemente radioactive.

— Bine, dar cej găsiți pînă acum...

— Știu ce vrei să spui: meteoriții studiați pînă acum nu conțineau decît un infim procent de elemente radioactive. Dar asta nu contrazice cu nimic teoria noastră. Atunci cînd s-a produs catastrofa cosmică ce le-a dat naștere, ei conțineau mase enorme de astfel de materie, care însă s-a transformat pe drum. Majoritatea elementelor radioactive naturale se obțin unul din altul prin dezintegrare, și toate cele trei familii cu radioactivitate naturală — a actiniului, thoriului și uraniuului — se încheie cu un element neradioactiv, un izotop al plumbului. Or, în meteoriții care au fost cercetați, s-au găsit anumite cantități de plumb. Drumul acestor meteoriți a fost nespus de lung; astronomia cunoaște astăzi sute de milioane de galaxii, și imensele radiotelescoape au detectat sisteme ce sînt la o depărtare de șapte miliarde de ani-lumină. Străbătînd acest spațiu, materia ce intra în compoziția fragmentelor meteorice a suferit numeroase transformări.

Dinu Romanescu scosese carnetul de notițe și — înfundat în foliu — stenografia de zor tot ce spunea geologul.

— Meteoriții analizați de către chimiști și geologi, continuă acesta, conțineau aceleași elemente ca Pămîntul. În cel din Arizona s-a găsit mult fier, cele căzute în Groenlanda conțineau și diferite alte metale, iar în Urali au căzut meteoriți în care s-au găsit diamante. Aceasta demonstrează încă o dată unitatea materiei în univers, a materiei care este pretutindeni aceeași, supusă acelorași legi. Atunci, de ce nu s-ar găsi și uraniu în compoziția meteoriților?

— Trebuie să luăm în considerație încă un aspect, interveni Stela Soimău, faptul că nici Humboldt, nici Nordenskjöld și nici unul dintre cei care au stabilit în trecut compoziția meteoriților nu cunoșteau existența elementelor radioactive. Acestea au fost descoperite relativ recent. După cum nici Nikitin și colaboratorii săi de la Pulkovo nu puteau cunoaște, în 1834, radioactivitatea, pe care Becquerel avea s-o descopere abia în 1896.

— Nikitin a fost un adevărat savant, făcu Emil Pravăț gînditor. Folosind unele descoperiri ale lui Fraunhofer, el a schițat începuturile analizei spectrale, această metodă atît de răspîndită în astrofizică și în chimie. Poate că el însuși nu și-a dat seama de toată însemnătatea descoperirii sale, pe care, un sfert de veac mai tîrziu, Kirchhoff și Bunsen aveau s-o perfecționeze și s-o utilizeze pe scară largă.

Citva timp domni tăcerea. După aceea, geologul se adresă reporterului:

— Cred că și dumneata ne ești dator o explicație. Ești doar primul care a descoperit lacul radioactiv.

— Muza, rise reporterul privind în zare paharul în care sclikea aurii coniacul, Muza ziaristiceii mi-a condus pașii.

— Aceeași care te inspira cînd ai căzut de pe scară? întrebă Stela răutăcioasă.

— Aceeași, răspunse reporterul fără să se tulbure.

Emil Pravăț insistă :

— Și cum te-a inspirat muza dumitale ? Că este o dușmană de neîmpăcat a garoafelor, am văzut, dar nu știam că se pricepe la cercetări științifice.

— Muza ziaristilor trebuie să se priceapă la toate. Asta-i meseria ei.

— Făcînd abstracție de muză, zise Paul Coman, cred că vă pot da unele amănunte despre felul în care prietenul nostru Dinu Romanescu a ajuns să identifice locul unde a căzut meteoritul. Jurnalul lui Schmetterling...

— Da, îl întrerupse reporterul, trebuie să recunosc că jurnalul lui Schmetterling a jucat un rol hotărîtor.

— În definitiv, făcu Alfred Opran, ce e cu jurnalul ăsta ? Mi-ai spus cine e Schmetterling și despre corespondența atît de interesantă dintre el și savantul Nikitin din Pulkovo. Dar mărturisesc că nu înțeleg nimic din aluziile în doi peri pe care le faceți cu privire la jurnalul lui.

— Toată povestea a început, zimbi reporterul, de la conversația noastră din pădurea Băneasa.

— Cum așa ? ! se miră medicul.

— Mi-ai spus atunci că ai o teorie proprie despre cauzele care au provocat „cazurile de la Valea Brebilor“ și mi-ai împărtășit convingerea ta că bolnavii au venit în contact cu substanțe radioactive. Am crezut la început că te înșeli, dar analizele tinărului bolnav din Valea Brebilor ți-au dat dreptate. Pînă la primirea scrisorii tale, abia auzisem de nuclee atomice, de stronțiu, bariu, de milimicrocurie¹. Un prieten de-al meu, fizician, mi-a lămurit aceste noțiuni. Deci, ca o primă concluzie : în împrejurimile Văii Brebilor se află o sursă puternic radioactivă, care periclitează sănătatea și chiar viața locuitorilor săi.

— Foarte logic, zise Stela cu o vădită nuanță de ironie.

— În aceeași zi în care am primit scrisoarea, continuă reporterul fără să ia în seamă întreruperea, am aflat de corespondența lui Nikitin cu Schmetterling și faptul că geologul Pravăț și Stela presunneau că meteoritul conține materii radioactive. În mîntea mea s-a creat imediat asociația : meteoritul căzuse în apropiere de Sibiu, Valea Brebilor se află în apropiere de Sibiu. Am consultat o hartă : satul nostru se află aproape în centrul teritoriului indicat de Nikitin ca locul probabil al căderii meteoritului.

— Ceea ce dovedește încă o dată aptitudinile deosebite de cercetător ale savantului rus și precizia metodelor sale, zise geologul Pravăț.

— Știam, continuă reporterul, că ați pornit în căutarea meteoritului și mai știam că prietenul Alfred Opran și colegii săi vor întreprinde cercetări pentru a descoperi sursa radioactivă. Eu nu aveam informația științifică necesară și nici aparatele trebuincioase. Dar

¹ Curie — unitate de măsură a radioactivității unui radioelement.

aveam un mare avantaj: dumneavoastră nu ştiaţi unii de alţii, pe cînd eu posedam informaţii de la ambele părţi. O clipă m-am gîndit să vă pun în curent, dar am părăsit această idee. Mai întîi, fiindcă în noaptea aceea aţi plecat din Bucureşti, apoi fiindcă aţi respins cam brusc oferta mea de colaborare şi — în sfîrşit — fiindcă aveam o încredere nestrămutată în muza mea inspiratoare.

Paul Coman se foi neliniştit pe scaun gîndindu-se, probabil, la conversaţia din fumoarul Bibliotecii Academiei, în cursul căreia reporterul privise atît de insistent portretul lui Alexandru Lăpuşneanu.

Căutînd să-şi ascundă zîmbetul, Alfred Opran întrebă :

— Cum rămîne cu jurnalul lui Schmetterling ?

— Ajungem imediat şi la jurnal. Înainte de a pleca din Bucureşti, am reflectat îndelung asupra acestei chestiuni. Dacă meteoritul a căzut *nu departe de Sibiu, mi-am zis, şi dacă Schmetterling este într-adevăr un cercetător pasionat, probabil că a făcut tot ce i-a stat în putinţă să organizeze expediţia sugerată de savantul rus. Asupra noastră, a tuturor, custodele Muzeului „Bruckenthal“ avea un mare avantaj: el nu trebuia să înceapă cercetări îndelungate, ci se putea duce drept la ţintă, craterul fiindu-i indicat de locuitorii regiunii care au trăit evenimentul, au simţit cutremurul, poate au avut şi de suferit de pe urma lui. Nu strică deci, mi-am zis, să fac unele cercetări preliminare la Sibiu, la muzeul al cărui custode a fost Schmetterling şi unde se găsesc, probabil, unele date privind activitatea sa în vremea aceea.*

— La aceeaşi concluzie am ajuns şi eu, zise Paul Coman. Recunosc, însă, că mi-ai luat-o înainte. Cînd cercetătorii de la „Bruckenthal“ mi-au spus că un tinăr a consultat, cîteva zile înaintea mea, jurnalul lui Schmetterling, nu mi-am închipuit că dumneata erai.

— Iar eu mărturisesc că am simţit o bucurie cam nelalocul ei cînd praful gros, ce se strînsese pe filele jurnalului, mi-a arătat că nimeni nu-l mai răsfoise de foarte mulţi ani.

— Ce conţinea jurnalul ? întrebă Alfred Opran.

— Unele însemnări interesante, se entuziasmă profesorul Coman. Schmetterling s-a adresat unor oameni de ştiinţă renumiţi ai vremii, cerînd sprijin pentru organizarea unei expediţii în regiunea unde a căzut meteoritul. Dar s-a izbit de un refuz categoric. De la Viena i s-a răspuns că frămîntările revoluţionare din Transilvania, şi în special din regiunea Munţilor Apuseni, fac nepotrivită şi chiar periculoasă deplasarea unor oameni de ştiinţă în această regiune. Aşa au răspuns cei ce practicau ştiinţa „oficială“ a curţii de la Viena, aşa-ziii savanţi din slujba regimului de oprire instituit de Metternich. Era în toamna anului 1834, iar răscoala ţărănilor iobagi din satele dintre Crişul Alb şi Mureş, în special în regiunea Zarandului, nu se potolise încă. Lipsit de mijloace, Schmetterling a fost nevoit să renunţe la proiectul său.

— Să-l amîne numai, îl corăzta Dinu, nu să renunţe.

— Da. L-a amînat pentru primăvara următoare. Dar şi atunci cererea sa a primit un răspuns negativ. Minerii din Bucium, Abrud şi Cărpiniş aveau ciocniri cu funcţionarii chezaro-crăieşti, şi întreaga

zonă, declarată sub stare de asediu, era împinzită de trupe militare, care reprimau sîngeros răscoalele. Schmetterling avea să-și realizeze, în parte, proiectul abia în 1836 și fără sprijinul instituțiilor științifice oficiale. În vara aceluia an, însoțit de cîțiva elevi ai Liceului din Blaj, insuficient echipat, dar plin de entuziasmul care caracterizează pe adevăratul om de știință, el porni să cerceteze craterul meteoritului de pe Muntele Mălina. În cursul expediției, el a ținut un jurnal, în care însemna zilnic evenimentele mai importante.

Reporterul se scotoci prin buzunare și scoase la iveală nelipsitul său carnet de notițe :

— Am copiat unele dintre însemnările lui Schmetterling. Din păcate, custodele colecțiilor Bruckenthal n-a ajuns niciodată pe Muntele Mălina, dar, după mai mult de un veac, jurnalul său m-a ajutat să identific locul unde a căzut meteoritul.

— Mă interesează mult, zise profesorul, cum ai reușit. Nicăieri în jurnal nu se vorbește de Valea Brebilor, pentru motivul foarte simplu că în 1836 satul nu exista încă.

Dinu Romanescu se seculă din fotoliu, desfăcî o hartă desenată de mîna și o întinse pe birou. Apoi răsfoi carnetul de notițe.

— Am copiat din jurnalul lui Schmetterling, pe care mi l-a tradus un cercetător al muzeului, toate pasajele în care figurau nume de localități. Apoi, cu harta în mîna, am refăcut itinerarul pe care-l urmașeră, în vara anului 1836, Schmetterling cu tinerii săi însoțitori. Iată o primă însemnare :

11 August. Plecăm din Sibiu. N-am putut lua drumul obișnuit fiindcă militarii au închis șoseaua pentru traficul civil. Se pare că răscoala pornită de la Abrud s-a întins cu repeziciune.

— De aici, zise reporterul ridicînd privirea, o primă concluzie : la locul unde a căzut meteoritul nostru se poate ajunge și pe alt drum decît pe cel pe care a fost nevoit să meargă Schmetterling și care este orientat spre nord-vest. Dar să citim mai departe.

14 august. Am sosit în valea Urișului. Am fost sfătuit să mai aștept fiindcă drumurile sînt nesigure. Soldații se dedau la jașuri, cu aprobarea tacită a ofițerilor. M-am consultat cu tinerii mei colaboratori. Ne-am hotărît să riscăm.

16 august. Cu mare greutate am ajuns la Roșiștea. Pe drum am fost legitimați de cîteva ori. În oraș e o garnizoană militară. M-am prezentat colonelului-comandant, i-am explicat scopul călătoriei noastre, rugîndu-l să ne îngăduie să trecem spre sud-vest. Nici n-a vrut să mă asculte. Mi-a spus că iobagii răsculați au dat foc unui conac și că sînt în curs măsuri drastice de represalii. Va trebui să ne întoarcem să căutăm alt drum.

— Am însemnat pe hartă, zise reporterul, itinerarul lui Schmetterling. Drumul care de la Roșiștea merge drept spre sud-vest este

orientat nord-vest față de Sibiu. Craterul nostru se află deci la nord-vest de Sibiu și la sud-vest de Roșița.

18 august. Azi dimineață am trecut prin Sarica. Am aflat că trupele au prins cițiva iobagi care se ascunseseră în pădurile de pe Muntele Minza și în peșterile din apropiere și i-au măcelărit fără milă. După-amiază am ajuns la Salcia de Jos. Satul e pustiu. Locuitorii s-au refugiat în văgăunile munților, de teama represiunii singeroase a trupelor. Jumătate din case au fost arse pînă în temelii. Atitudinea militarilor, și în special a oșiferilor, e revoltătoare.

19 august. N-am reușit să ajungem decit pînă la Turcu. Un pichet de grăniceri, cu sediul chiar lingă cascada, ne-a oprit. Oșiferul ne-a interzis categoric să înaintăm și mi-a atras atenția că, dacă pînă în șase ore nu părăsesc regiunea, mă pune sub stare de arest. A trebuit să ne înapoiem. Păcat! Eram atît de aproape!

— Iată deci un al treilea punct de reper: Cascada Turcului e destul de aproape de locul unde a căzut meteoritul. Intri-adevăr, după cum se poate observa pe hartă, Valea Brebilor — care atunci nu se întemeiasă încă — se află la cițiva kilometri de Cascada Turcului.

22 august. De două zile sintem găzduiți la hanul din Vulpeni. E singura clădire încă neocupată de militari. Aspectul satului e jalnic: multe case arse, jefuite; în fața primăriei atîrnă cadavrul unui spînzurat, un meșteșugar, Ioan Postăvarul, care are o dîrstă pe malul Urișului. E învinuit că a îndemnat pe țărani să nu mai muncească grofului 104 zile pe an. Ieri am încercat să mă strecor spre Pușca și Bistreni, dar am fost prins de o patrulă și dus în fața comandantului. Acesta ne-a pus în vedere să părăsim pînă miine dimineață localitatea. Așa s-a irosit și ultima noastră speranță. Miine pornim înapoi, acasă.

— Și acum, iată ultima însemnare din jurnalul de călătorie al lui Schmetterling:

27 august. Sint bolnav și demoralizat. Abia am putut ajunge acasă, la Sibiu. Ultima parte a călătoriei a fost un adevărat chin pentru mine. În vremurile vitrege pe care le trăim, în lumea aceasta nedreaptă și crudă, misiunea omului de știință e nespun de grea. Dar sint convins că va veni ziua cînd porțile vor fi larg deschise progresului, cînd oamenii de știință vor avea condițiile pentru a putea lucra din plin, să îmbogățească mereu tezaurul de cunoștințe al omenirii.

După ce reporterul termină lectura, cițva timp domni tăcere. Primul care vorbi apoi fu Paul Coman:

— Schmetterling a murit în iarna aceluși an și n-a mai apucaț să

realizeze expediția proiectată. Dorința lui, însă, s-a realizat. Oamenii de știință din țara noastră au astăzi condiții de muncă cum nici n-a visat măcar inimosul custode al Muzeului „Bruckenthal”.

— Prin urmare, zise Alfred Öpran către ziarist, așa ai ajuns la Valea Brebilor.

— Da. Am urmat întocmai drumul lui Joachim Hieronymus Schmetterling. Am trecut prin Bira și Roiștea, m-am cățărât pe Muntele Minza și am vizitat peșterile de care vorbește în jurnal, m-am oprit la Salcia de Jos și am fost găzduit două zile la hanul din Vulpeni. Am verificat, la fața locului, toate indicațiile din jurnal. În ultima zi, am urcat pînă la virful Muntelui Mora și de acolo, cu binoclul, am zărit siluetele atît de caracteristice ale Munților Mălina și Craiului. Așa am ajuns la concluzia că Schmetterling se referea într-adevăr la Valea Brebilor, sau, mai bine zis, la locul unde mai tîrziu avea să se înființeze Valea Brebilor.

— Așa cum o expui, zise medicul, problema pare să fi fost destul de simplă.

— Într-adevăr, după ce am ajuns în sat, l-am auzit pe moș Simion povestind legenda despre frumoasa Mălina și lacul blestemat. Și din nou m-a inspirat muza...

Ceialți izbucniră în ris.

— Totuși, un lucru n-am înțeles, făcu reporterul gînditor. Focurile care jucau în apa lacului, luminile acelea viu colorate... am văzut atunci un spectacol de neuitat.

— Explicația e simplă, rise geologul Pravăț, cît se poate de simplă. Ai auzit de efectul Cerenkov ?

— Da, Cerenkov nu e savantul sovietic care a primit premiul Nobel pentru fizică ? Despre efectul Cerenkov, însă, mi-e teamă că știu foarte puțin...

— Dacă atunci cînd ai vizitat reactorul nuclear al Institutului de fizică atomică ai fi privit prin sistemul optic special zona centrală a reactorului, ai fi observat același joc de lumini. Este lumina generată de electronii ce se mișcă în lichid cu viteze mari, o lumină difuză, într-o variată gamă de culori, care concurează cu frumusețea aurorelor boreale. Iar ceea ce ți s-a părut pe malul lacului a fi flăcări reprezentă doar o iluzie optică. Luminile nu ies din interiorul lichidului.

— Dar așa-zisele flăcări apar numai cînd nu e lună pe cer...

— Bineînțeles ! Pe lumină nu se pot vedea. Nici flacăra unui chibrit nu luminează cînd o ții lîngă un bec aprins. Efectul de care îți vorbesc este astăzi cunoscut de fizicienii din lumea întreagă. El a fost descoperit și explicat de savanții sovietici Cerenkov, Tamm și Frank, pentru care au primit premiul Nobel pe 1958. Rămîne numai să cercetăm cum se produce fenomenul în cazul lacului nostru.

Dinu Romanescu apucă paharul cu coniac și se tolăni iar în fotoliu.

— Acum, zise vesel, nici un mister nu mai plutește în jurul lacului blestemat.

La plecare, geologul Pravăț își conduse oaspeții pînă la poartă. Dinu se opri în fața rondurilor cu flori :

— Frumoase garoafe! le admiră el, deși nu vedea nimic din cauza întunericului.

— Frumoase, admise gazda. Numai că nu sînt garoafe, ci crini. Răsăturile pe care mi le-ai trimis erau de vară. Le-am găsit oîlitate cînd m-am întors din Valea Brebilor și le-am înlocuit cu crini de toamnă.

— În școală am avut totdeauna notă mică la botanică, zise reporterul cam încurcat.

Pe drum o întrebă pe Stela :

— Cînd ne căsătorim ?

— Mă căsătoresc cu tine, dar cu o condiție : să nu te mai cațeri pe acoperișuri. Unui om însurat nici nu-i stau bine asemenea obiceiuri.

Dinu își increți fruntea :

— Îmi ceri un lucru tare greu. Dar pentru tine sînt capabil de sacrificii...

Un trecător, care-i văzu sărutîndu-se, întoarse capul discret,

Stela se desprinse și privi, fericită, cerul spuzit de stele.

(SFIRȘIT)

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIATE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU